

NOTAT

Oslo, 20. oktober 2004

Til: Kultur og Kirkedepartementet v/Ingunn Rotihaug

Fra: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA v/Eivind Bryne

INNSPILL TIL STORTINGSMELDING OM KULTUR OG NÆRING

Vi viser til seminar om kultur og næring på Stortinget mandag 14.juni d.å., samt til ytterligere invitt til innspill i forbindelse med den bebudete Stortingsmelding om kultur og næring på KKDs hjemmeside. Frist er gitt til innen 20. oktober 2004.

I det følgende vil vi belyse behovet for endringer innenfor området merverdiavgift, og utdype det behov for forbedring av de merverdiavgiftsrettslige rammebetingelser som hittil er påpekt.

1. Hva er merverdiavgift

Merverdiavgift er en skatt på forbruk som oppkreves av næringsdrivende. Systemet skal virke slik at næringsdrivende og næringsdrift ikke belastes, men derimot det private forbruk. Det forutsetter at flest mulig av de varer og tjenester som omsettes er omfattet av systemet, slik at inngående avgift på innsatsfaktorene fradragsføres i alle omsetningsledd.

2. Hvilke merverdiavgiftsrettslige problemer står vi overfor

I Norge har vi fortsatt et for **snevert avgiftsområde**, for **vidtgående uttaksregler**, samt for **dårlig gjennomført nøytralitet** i merverdiavgiftssystemet, hvilket medfører en betydelig momsbelastning til hinder for samarbeid mellom kultur og næringsliv.

Det skjer imidlertid merkbare positive endringer, og endringene skjer (relativt sett) med stormskritt.

2.1. For snevert merverdiavgiftsområde

Det skal nevnes at Regjeringen i Statsbudsjettet for 2005 varsler innføring av merverdiavgift for kinovirksomhet med 6 % evt. 7 % sats, og for filmproduksjon med 24 % evt. 25 % sats.

Dessuten varsler Statsbudsjett at det skal skje en omfattende gjennomgang av merverdiavgiftsreglene relatert til kultursektoren i 2005. Det bør, som i Sverige, innføres 6 % merverdiavgift også på museer og teatre mv., samt immaterielle rettigheter i kultursektoren.

2.2. For vidtgående uttaksregler

Finansdepartementet har i lengre tid arbeidet med forebedring av uttaksreglene. En rapport fra en arbeidsgruppe ble lagt ut på høring i juni 2003. Endringsforslagene et markerer et betydelig skritt i riktig retning. Men endringene lar vente på seg. Det er tale om regler som skulle vært gjennomført for minst 20 år siden. Dessuten er endringsforslagene utilstrekkelige. Hensikten med uttaksreglene er gjennomgående at staten skal ta tilbake uberettiget fordel av fradragsrett for inngående merverdiavgift, når bruken av varene og tjenestene ikke skjer i avgiftspliktig virksomhet. At ”utdeling i reklameøyemed” anses som uttak er åpenbart anomali, idet avgiftsrettlig nøytralitet forutsetter at egen reklameinnsats likestilles med anskaffelser av reklametjenester. Uttak ved utdeling i reklameøyemed iht. merverdiavgiftsloven § 14 er dessuten en fullstendig unødvendig bestemmelse ettersom utdeling i gavehensikt uansett gir, og skal gi, grunnlag for uttaksberegning. I forhold til forslaget fra utvalget er det nødvendig å lempe uttaksreglene for tjenester og gjennomgående legge til grunn kostpris som uttaksgrunnlag. Dagens ”uttaksspøkelse”, usikkerhet og manglende forutberegnelighet er et vedvarende effektivt hinder for samarbeid mellom næringsliv og kultursektoren.

2.3 For dårlig gjennomført nøytralitet

I praktiseringen av det norske merverdiavgiftssystemet har det hittil vært lite fokus på nøytralitet. Gjennom en rekke svenske forskningsprosjekt/doktoravhandlinger er de mange sidene ved nøytralitet i merverdiavgiftssystemet belyst.

Det er imidlertid innført en kompensasjonsordning for kommunal virksomhet i 2004, og det vil bli innført en tilsvarende kompensasjonsordning for statlig virksomhet i 2006.

Det må skje en ytterligere forbedring av rammebetingelsene i form av forenkling av merverdiavgiftsreglene for reiselivet. Dessuten må ”etterlevelsomkostningene” for de merverdiavgiftspliktige gjennomgås i nær fremtid.

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

Eivind Bryne
advokat